

Közös Európai Referenciakeret (2002): Nyelvtanulás, nyelvtanítás, értékelés. PTMIK, Pilisborosjenő. *Nemzeti alaptanterv 1995*. Élő idegen nyelv. Korona Kiadó.

Nemzeti Alaptanterv 2003. (2004) Oktatási Minisztérium, Budapest.

Palotás Zoltán et al. (2003): *A közoktatás tartalmi szabályozásának rendszere Magyarországon*. Az Oktatáspolitikai Elemzések Központja nyilvános közpolitikai elemzése. OKI, Budapest.

Vágó Irén (2003): 5. Az oktatás tartalma. In Halász Gábor – Lannert Judit (szerk.): *Jelentés a magyar közoktatásról 2003*. OKI, Budapest, 175–238.

Vass Vilmos (1999): Bácsi kérem, hol lehet itt focizni? *Új Pedagógiai Szemle*, 10. 44–51.

Vass Vilmos (2000): Az európai dimenzió pedagógiai

megközelítései. *Új Pedagógiai Szemle*, 12. 108–119. Vass Vilmos (2001): Tartalmi szabályozás az ezredfordulón. Kevesebbet, hasznosabbat, komplex módon, nagyobb autonómiával. *Új Pedagógiai Szemle*, 3. 3–12.

„Világ – nyelv”. (2003): Az OM stratégiája az idegennyelv-tudás fejlesztéséhez. *Modern Nyelvoktatás*. 8, 1, 3–13. valamint: <http://www.tka.hu/newsite/tka/vilagnyelv.html>

Bandiné Liszt Amália

Balatonfüzfő, Irinyi János Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

Beszámoló a IV. Pedagógiai Értékelési Konferenciáról

A szegedi Pedagógiai Értékelési Konferencia mára a pedagógiai értékeléssel foglalkozó hazai szakemberek éves konzultációs fórumává, szakmai találkozójává vált. A 2006. április 20–22-én, negyedik alkalommal megrendezett találkozón a nemzetközi tudományos konferenciák normáinak megfelelő objektív bírálati rendszer alapján elfogadott előadások, szimpóziumok és poszterek elsősorban a pedagógiai értékeléssel kapcsolatos kutatásokról, innovatív értékelési módszerekről, fejlesztő programokról és kísérletekről számoltak be.

A konferencia a szegedi műhely néven ismert, Nagy József és tanítványai körül kialakult empirikus pedagógiai kutatóközösségekben gyökerezik. A kutatóközösség szakmai háttérére építve indult el 1991-ben a Szegedi Tudományegyetemen (az akkori József Attila Tudományegyetemen) az a pedagógiai értékelési szakértő szakos egyetemi képzés, amelynek egykori hallgatói közül többen mára a köz- és felsőoktatás meghatározó szakembereivé, kutatóivá váltak. A rendezvényt a szakértőként végzetek, illetve tanáraik szakmai és baráti találkozójaként indította útjára 2003-ban Csapó Benő.

A 2006-os konferencián – melynek elnöke Józsa Krisztián volt – a korábbi meghívásos rendszer helyett a nemzetközi normáknak megfelelő bírálati rendszer alapján fogadták el a benyújtott prezentációkat. A konferenciára szimpózium, tematikus előadás és poszter kategóriákban lehetett jelentkezni. A benyújtott absztraktokat a konferencia Tudományos Programbizottsága által felkért két-két bíráló véleményezte a következő szempontrendszer szerint: a kutatás elméleti háttéré; a kutatási kérdések megfogalmazása; az alkalmazott módszerek; az eredmények bemutatása és értelmezése; az elméleti, gyakorlati és oktatáspolitikai jelentőség, valamint az általános minőség, stílus alapján. A szimpózium egészét mindemellett annak szervezettsége, belső logikája alapján is értékelték.

A prezentációkra legfeljebb 30 pontot (6x5) adhattak a bírálók, így egy-egy prezentáció értékelésének összege maximum 60 pont lehetett. A szimpóziumok szervezettségére 5–5 pontot, összesen 10 pontot adhattak. Amennyiben a két bíráló által adott pontszámok különbsége elérte a 10 pontot, harmadik bírálót is felkérték az értékelésre. A Tudományos Programbizottság az alábbi kritériumoknak megfelelő prezentációkat fogadott el:

- szimpózium: a pontszámok összegének átlaga előadásenként legalább 45, a szimpózium egészére minimum 8 pont;
- tematikus előadás: a bírálók által adott pontszámok összege legalább 40 pont;
- poszter: a pontszámok összege legalább 25 pont.

A Programbizottság döntése alapján 45 tematikus előadást, 5 szimpóziumot és 13 posztert láthattak a résztvevők a párhuzamosan futó szekciókban. A rendezvény programjának tüzetesebb vizsgálata után a következő kulcstémák rajzolódtak ki:

- különleges bánásmódot igénylő tanulók oktatása;
- a szegedi műhely képességfejlődéssel, -fejlesztéssel kapcsolatos vizsgálatai;
- szöveges és fejlesztő értékelés az oktatásban;
- a társas viselkedés és a tanulásszervezés kapcsolata;
- információs-kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazási lehetőségei az iskolában.

Beszámolóinkban elsőként a plenáris előadásokat foglaljuk össze, majd röviden bemutatunk néhány – az említett irányvonalakhoz illeszkedő – prezentációt, érzékeltetve a rendezvény tartalmi sokszínűségét.

Plenáris előadások

A konferencia nyitó előadását Mark Kinney, a toledói egyetem professzora tartotta az amerikai közoktatás megreformálását célzó „No Child Left Behind” (Egy gyermek sem marad le, továbbiakban: NCLB) törvény eddigi tapasztalatairól. A jogszabály követelményeket ír elő az egyes évfolyamokra vonatkozóan a szövegértés és a matematika terén, és kötelezővé teszi a tanulói teljesítmények rendszeres mérését annak megállapítása érdekében, hogy az előírt kritériumokat sikerült-e teljesíteni. Ha a teljesítmények az elvártól elmaradnak, a törvény évről évre súlyosbodó szankciókat helyez kilátásba, melyek a fejlesztési terv készítésétől a tantestület részleges vagy teljes elbocsátásán át az iskola általi kézbe kerüléséig terjednek.

Az előadó a jogszabály életbe lépése óta eltelt négy év tapasztalatai alapján arra a kérdésre kívánt választ adni, hogy sikeres lesz-e az NCLB. Amellett érvelt, hogy a törvény sikere a következő feltételektől függ: az oktatás minden diák számára kívánatos eredményei megfelelő mértékben ismertek és elfogadottak; a standardizált értékelés megfelelő eszköz a diákok teljesítményének és az iskola hatékonyságának mérésére; a tömeges méretű standardizált értékelés hatásos és hatékony mechanizmus az oktatáspolitikai megvalósítására; a közoktatás-politika működtethető piaci erők alkalmazásával; a pedagógusok nem teljes kapacitással dolgoztak a törvény bevezetése előtt, és az oktatás eredményessége növelhető úgy, hogy kívülről rendeljük hozzá a hatékonyság mércéit. Az előadó a feltételek részletes vizsgálata után arra a következtetésre jut, hogy azok teljesülése valószínűtlen, így nem várható, hogy az NCLB eredményes lesz.

A törvény megjelenése ugyanakkor számos területen lökést adott a pedagógiai kutatásoknak a tengerentúlon, illetve további fontos elméleti kérdések tisztázását sürgeti. Mivel az NCLB csak tudományosan igazolható kutatásokat, fejlesztéseket támogat, az elméleti dilemmák közül kiemelkedik a tudományosan megalapozott kutatás jellemzőinek meghatározása, melyről még nem alakult ki konszenzus.

Nagy József *Kritériumorientált értékelés* című plenáris előadásában egyrészt a normaorientált minősítés és a kritériumorientált értékelés sajátosságainak összehasonlításával érzékeltette az utóbbi értékelési forma készség- és képességfejlesztésben betöltött vitathatatlan előnyét, másrészt a pedagógiai értékelés egyik legdinamikusabban fejlődő részterületén elért magyarországi eredményekre helyezte a hangsúlyt a szegedi kutatóműhelyben kidolgozott kritériumfajták, fejlesztő feladatok és kísérletek bemutatásával.

Kiemelte, hogy az egyre szélesebb körben alkalmazott értékelési eljárás jelentősége leginkább abban mutatkozik meg, hogy a legalapvetőbb készségek és képességek vonatkozásában az elsajátítás elérendő szintjét, kritériumát tekintí viszonyítási alappnak, így az

elért eredmények kritériumokhoz történő viszonyításával a még elvégzendő fejlesztési feladatok is feltárulnak. Az előadás rámutatott arra, hogy a szegedi műhelyben folyó, több évtizedes hagyományokra visszatekintő kutatások eredményeként napjainkra nemcsak a kritériumfajták rendszere (kiépülés, tartósság, bonyolultság, szabályozás), hanem a fejlesztés alapjául szolgáló tucatnyi alapvető készség és képesség fejlődési folyamatának diagnosztikus térképe is rendelkezésre áll. Utóbbiak közül a százas számkörben végzett összeadásnak, a szölvlasó készség folyékonyságának, valamint a rendszerező képesség fejlődésének sajátosságaival ismerkedhetek meg a résztvevők.

Az intézményes oktatás ideje alatt végbemenő tanulói fejlődés mértékének meghatározására alkalmas technikák közül Csapó Benő előadásában a hosszmetzeti vizsgálatok széleskörű alkalmazásának lehetőségeivel foglalkozott. Kiemelte, hogy a pedagógiai felmérésekben a gyors visszajelzés, valamint a különböző életkorú tanulóktól származó adatok elemzési lehetősége miatt általában a keresztmetzeti adatfelvételt alkalmazzák, ugyanakkor ez az eljárás nem alkalmas a diákok egyéni fejlődési folyamatainak feltárására, és az ok-okozati összefüggések megjelenítését illetően is számos hiányossággal rendelkezik. A keresztmetzeti kutatások jellegéből fakadó hátrányok és az elmúlt években felszínre került gyakorlati problémák (például az iskolai hatékonyság kérdésköre) ezért hosszmetzeti (longitudinális) felmérések indítására ösztönözték a szakembereket.

A Szegedi Tudományegyetemen 2000–2002 között lezajlott, iskolai nyelvtudáshoz kötődő, részben hosszmetzeti vizsgálat bemutatása mellett az előadás részletesen kitért a 2003 őszén indult, országos reprezentatív mintákon alapuló longitudinális program ismertetésére is. A több mint 15 ezer tanuló részvételén alapuló adatfelvétellel a programban közreműködő kutatók elsősorban a fejlődési pályák elemzésével, modellezésével, a fejlődés stabilitásával, a lemaradás okaival, valamint a mérőeszközök előrejelző funkcióival kapcsolatos kutatási kérdések megválaszolására törekednek.

Az iskolai egészségnevelés, egészségfejlesztés hatékonyságának értékelési lehetőségeiről tartott előadást Barabás Katalin. Felhívta a figyelmet az ország aggasztó egészségügyi állapotára, melynek javítása érdekében reformokra van szükség az iskolai egészségnevelés területén is. Kiemelte, hogy az egészséges életmódra nevelés nem korlátozódhat kizárólag az egészségtan oktatására, az csak több, egymást átfedő területen és iskolai tevékenységi formán keresztül lehetséges. Ez az összetettség, illetve az eredmények távlati realizálódása ugyanakkor nehézségeket okoz az iskolai egészségfejlesztés hatékonyságának értékelésekor. A nemzetközi ajánlások a hatékonyság megítélésekor többek között a tervezettség, az iskola egészségügyi szolgálatának, egészségpolitikájának vizsgálatát hangsúlyozzák. Barabás Katalin mindemellett a következő elemek figyelembe vételét ajánlotta: ismeret és attitűd változása; készség és magatartás alakulása; a környezet változása; fizikális értékek mérése; személyes jólét mérése; beavatkozások, akciók gyakorisága. A felsorolással tulajdonképpen az iskolai egészségnevelés hatékonyságmérésének

A Pedagógiai Értékelési Konferencia mára a hazai neveléstudomány egyik legszélesebb körben ismert fórumává vált, bizonyítja ezt a csaknem 100 benyújtott prezentáció. Az Országos Neveléstudományi Konferencia mellett ez az egyetlen olyan szakmai találkozó, melynek színvonalát a nemzetközi normáknak is megfelelő bírálati rendszer biztosítja. A konferencia történetében a 2006-os év a bevezetett bírálati rendszer mellett azért is tekinthető mérföldkőnek, mert az idei találkozótól kezdve az elnöki teendőket minden évben más látja majd el.

egy lehetséges rendszerét vázolta fel, mely biztos kiindulópontja lehet a későbbi munkáknak e területen.

Tematikus előadások

A különleges bánásmódot igénylő tanulók oktatásával kapcsolatban számos új kutatási eredményt hallhatott a közönség. Ebbe a vonulatba illeszkedik Molnár Éva kísérlete, mely a hazai motivációkutatásban úttörőnek tekinthető, mivel a motívumok fejlesztésére irányult. Hatodik évfolyamos, többségében hátrányos helyzetű tanulóknál számítógéppel segített innovatív módszerek alkalmazásával jelentős mértékben sikerült növelni a teljesítménymotivációt, kisebb mértékben az elsajátítási motivációt, pozitív irányba befolyásolni a szülők és az iskola kapcsolatát, javítani a tanulmányi eredményeket.

A hazai szakirodalomban eddig érintetlen területen végez kutatást Józsa Krisztián és Fazekasné Fenyvesi Margit, hiszen törekvéseik tanulásban akadályozott gyermekek motívumainak feltárására irányulnak. Elsődleges feladatként az alkalmazható mérőeszközök kidolgozása és kipróbálása jelent meg. Vizsgálatuk szerint a kérdőíves módszer megbízhatóan alkalmazható a tanulásban akadályozott tanulóknál is. A tanulásban akadályozott és a többségi tanulók motívumai között több jellegzetes eltérést fedeztek fel: a tanulás szociális motívumai és a biztonságsszükséglet erőteljesebb a tanulásban akadályozott gyermekeknél, az önálló elsajátítás motívumai viszont kevésbé fejlettek. Az életkor előrehaladtával a motívumok erősségének csökkenése a többségi tanulókhöz hasonlóan a tanulásban akadályozott tanulóknál is kimutatható.

Tóth Jánosné és Vári Lászlóné kontrollesoportos elrendezést alkalmazó vizsgálatukban hátrányos helyzetű, elsősorban roma tanulók lemaradását kívánták csökkenteni az általános iskola második és harmadik évfolyamán. A program során a matematikához kötődő képességeket olyan realiztikus feladatokkal kívánták fejleszteni, melyek az eddig alkalmazottaknál jobban illeszkednek a tanulók sajátosságaihoz. A kísérlet során a tananyagot „kockásfüzet” nélküli játékos feladatok előzték meg. Az eredmények reményt keltők, hiszen teljesítményjavulást regisztráltak, a fejlesztő kísérlettel sikerült megfékezni a képzeletbeli olló szétnyílását, és közben a gyerekek motivációja is emelkedett.

A szegedi műhely képességfejlődésre és -fejlesztésre irányuló tevékenysége az empirikus kutatások széles skáláját öleli fel. A konferencián elhangzott előadások az alábbi három terület eredményei köré csoportosultak: a DIFER Programcsomag (Diagnosztikus Fejlődésvizsgáló és Kritériumorientált Fejlesztő Rendszer 4–8 évesek számára); az SZTE Oktatásméleti Kutatócsoportja által 2003-ban indított, *A közoktatás szerepe az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben* című hosszmetzeti kutatás; a Nagy József vezetésével indult tartalomba ágyazott kritériumorientált képességfejlesztő kísérlet 5–6. évfolyamos tanulók számára.

Egyre szélesebb körben ismertek azok az empirikus eredmények, melyek a tanulók iskolai előmenetelében az iskolakezds sikerességének szerepét hangsúlyozzák. A Szegedi Tudományegyetemen kidolgozott DIFER Programcsomag éppen az eredményes iskolakezds elősegítéséhez kíván hozzájárulni a következő hét elemi alapkészség fejlettségének vizsgálatával: számolás, írásmozgás-koordináció, beszédhanghallás, következtetés, összefüggés-megértés, relációszókincs, valamint szocialitás.

A DIFER-hez kapcsolódó előadások keretében Józsa Krisztián és Kelemen Rita első és második osztályos gyermekek elemi számolási készségeinek spontán iskolai fejlődésének sajátosságait mutatták be. Eredményeik egyrészt igazolták, hogy a gyermekek között meglévő természetes különbségek az előmérés és az utómérés közötti időszakban sajnálatos módon nem csökkentek az iskolázás hatására, másrészt rámutattak arra a tényre, hogy a családi háttér nagymértékben meghatározza a számolási készség fejlettségét.

A hét készségből álló rendszer további alapkészségekkel történő kiegészítésének lehetőségét mutatja, hogy Hajduiné Holló Katalin kidolgozta és kipróbálta az elemi kombina-

tív képesség kritériumorientált diagnosztikus tesztjét. A középső és nagycsoportos óvodások, valamint első és második osztályos tanulók részvételén alapuló vizsgálat eredményei alapján az elemi kombinatív képesség szélsőséges egyéni különbségekkel jellemezhető, melyben meghatározó szerepe van a családi háttérnek, különösen az anya iskolai végzettségének.

B. Németh Mária, Molnár Éva és Dózsa Mónika előadása az SZTE Oktatásméleti Kutatócsoportja által 2003-ban indított longitudinális felmérés keretében végzett országos olvasásvizsgálat első eredményeit mutatta be. A PISA-vizsgálatok és a Nemzeti alaptanterv elveinek, elvárásainak figyelembevételével készített mérőeszközzel második osztályos tanulók olvasásképeségének fejlettségét vizsgálták. Az élményadó szövegtípuson (mese) végzett információ-visszakeresés és szövegértelmező műveletek magas, 83 százalékpontos eredményét a kutatók azzal magyarázták, hogy a bemutatott szöveg fogalomhasználata megfelelt a tanulók szókészletének, és a szövegséma azonosítása sem okozott problémát. Ugyanakkor az informáló szövegtípuson (plakát) végrehajtandó feladatok eredményei rámutattak arra, hogy ez a közlési forma a diákok számára több ismeretlen kifejezést tartalmaz, illetve nagyobb azoknak a tanulónak az aránya, akik nem rendelkeznek a szövegben való tájékozódást segítő sémával.

Zentai Gabriella és Pap-Szigeti Róbert a gondolkodás és tudásszerzés szempontjából meghatározó jelentőségű képességek fejlesztésére irányuló kísérlet eredményeit mutatták be. A 2004–2005 között lezajlott tartalomba ágyazott kritériumorientált képességfejlesztő program 5–6. évfolyamos tanulók olvasási, rendszerező, összefüggés-kezelő, valamint kombinatív képességeinek fejlesztésére irányult. A fejlesztő program eredményeképpen a spontán változást szignifikánsan meghaladó fejlődés ment végbe, bár mértéke eltért az egyes képességek tekintetében.

A fejlesztő értékelés nemzetközi tendenciái című előadásában Vass Vilmos kiemelte, hogy a nemzetközi szervezetek által kitüntetett figyelemben részesített tanulást támogató értékelés (assessment for learning) a tanulási szükségletek feltérképezésével és a tanulók fejlődési folyamatának feltárással kívánja elősegíteni a tanítási folyamat eredményességét. Számos ország értékelési gyakorlatának elemzését követően az értékelési eljárások közös kapcsolódási pontjai közül az alábbiakat emelte ki:

- tanuló, szülő és pedagógus aktív részvételén alapuló operacionalizált célmeghatározás;
- a célok megvalósítására alkalmas módszerek és eszközök;
- bizalommal teli, tanulást ösztönző, demokratikus légkör;
- az értékelési folyamat, az eszközök és az eredmények nyilvánossága.

Az utóbbi években egyre több kritika éri a hagyományos oktatási módszereket, amiért azok csak kismértékben teszik lehetővé a szociális készségek és képességek fejlesztését, s kevésbé motiválják a tanulókat. A probléma nemcsak a közoktatás, hanem a felsőoktatás módszertani átalakítására is felhívja a figyelmet.

A közoktatásban egyre gyakrabban alkalmazott kooperatív tanulási technikáknak a felsőoktatásban való alkalmazásáról, a társas viselkedést fejlesztő lehetőségekről tartott előadást Pap-Szigeti Róbert. Ismertette a főiskolai web-programozás kooperatív munkaformákkal történő tanításának lehetőségeit, valamint az ezzel kapcsolatos, 2005-ben megkezdett vizsgálat célkitűzéseit. A módszer alkalmazásától a hallgatók szociális készségeinek és tanulási motívumainak pozitív irányú változását remélik.

Hercz Mária előadásában az iskola belső világával kapcsolatos kutatásának azt a részét mutatta be, amely 10 és 13 éves tanulók közösségi érzéseinek alakulásával foglalkozik. Úgy véli, az iskolai közösséghez való viszony és a tanulók tanulása, tanulás iránti motiváltsága közötti összefüggések ismerete lehetővé teszi a jelenleginél hatékonyabb tanári tevékenységek kialakítását, illetve az adatok hozzájárulhatnak a nevelőmunka folyamatorientált fejlesztéséhez.

Az információs-kommunikációs technológia egy széleskörű oktatási felhasználásra alkalmas eszközéről, az interaktív tábla jelentőségéről és gyakorlati alkalmazásáról tartott előadást Bedő Andrea. Az interaktív tábla a tanórai munka hatékonyságát segítő olyan multimédiás eszköz, amely egyrészt a számítógép és az aktív tábla összekapcsolásával lehetővé teszi a táblára került információknak a számítógép háttértárolóján történő rögzítését, másrészt a pedagógusok számára lehetőséget biztosít arra, hogy elősegítse a diák-diák és tanár-diák közötti tanórai interakciót, ugyanakkor a pedagógiai értékeléssel kapcsolatos vizsgálatok számára is új megoldásokat kínál. Bedő Andrea kiemelte, hogy a közeljövőben az eszköz széleskörű elterjedése várható – az Oktatási Minisztérium 2010-ig 40 ezer tantermet kíván felszerelni interaktív táblával –, ezért fontos lenne, ha a pedagógusok már előtte elsajátítanák a táblák használatának módszertanát.

Összegzés

A Pedagógiai Értékelési Konferencia mára a hazai neveléstudomány egyik legszelebb körben ismert fórumává vált, bizonyítja ezt a közel 100 benyújtott prezentáció. Az Országos Neveléstudományi Konferencia mellett ez az egyetlen olyan szakmai találkozó, melynek színvonalát a nemzetközi normáknak is megfelelő bírálati rendszer biztosítja. A konferencia történetében a 2006-os év a bevezetett bírálati rendszer mellett azért is tekinthető mérföldkönek, mert az idei találkozótól kezdve az elnöki teendőket minden évben más látja majd el. Ennek jegyében az alapító elnök, Csapó Benő átnyújtott egy, erre az alkalomra készítettet stafétabotot az idei elnöknek, Józsa Krisztiánnak, aki azt a találkozót zárásakor Korom Erzsébetnek, a 2007-es konferencia elnökének adta tovább.

A konferencián bemutatott elméleti előadások, vizsgálatok, fejlesztő módszerek, innovatív eljárások egyrészt arra hívták fel a figyelmet, hogy egyre nagyobb az igény a tudományos alapokon nyugvó pedagógiai értékelés iránt, másrészt arra, hogy a szemléletmód egyre több, a pedagógiai értékelés számára eddig kevésbé ismert területen (például egészségnevelés, néptáncoktatás) is felmerül. Figyelemre méltó, hogy a poszterek többsége főként a felsőoktatással kapcsolatos értékelési lehetőségekkel foglalkozott, az eredmények pedig egyértelműen jelzik a jelenlegi felsőoktatási, tanárképzési rendszer átalakításának fontosságát ezen a téren.

Végül szeretnénk megemlíteni a találkozót színvonalas konferenciakötetét (1), amely a rendezvény történetét, céljait, bírálati rendszerét, programját és a prezentációk összefoglalóit tartalmazza; illetve említést érdemel a konferencia jól szerkesztett honlapja (2), melyen megtalálhatók a szimpóziumok, előadások és poszterek absztraktjai.

Bízunk abban, hogy a kiválasztott prezentációk rövid összefoglalásával sikerült érzékeltetnünk a konferencia sokszínűségét, szakmai színvonalát, s felkeltetnünk mind a kuttatók, mind a gyakorló pedagógusok érdeklődését a pedagógiai értékeléssel kapcsolatos kérdések, lehetőségek iránt.

Jegyzet

(1) Józsa Krisztián (2006, szerk.): *PÉK 2006 – IV. Pedagógiai Értékelési Konferencia: Program – Tartalmi összefoglalók*. SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola, Szeged.

(2) www.edu.u-szeged.hu/pek

Fejes József Balázs
– **Kasik László – Kinyó László**
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Neveléstudományi Doktori Iskola